

A MAGYAR BIOKÉMIAI EGYESULET MEGALAKULÁSA ÉS MUNKÁJA

A Magyar Biokémiai Egyesület (MBKE) 1981. május 11-én alakult meg a Magyar Biokémiai Társaság és a Magyar Kémikusok Egyesülete Biokémiai Szakosztályának egyesülésével. Az alakuló közgyűlésen elfogadták az egyesület alapszabályát, megválasztották a 32 tagú elnökség tagjait, az ellenőrző és a fegyelmi bizottságot és ezek elnökeit. Az elnökség 1981. május 26-án választotta meg az intéző bizottságot és a tisztségviselőket.

Az MBKE létrejöttével a hazai biokémikusok egységes társadalmi-szakmai szervezetbe tömörültek. Az MBKE, a Magyar Biokémiai Társaság 1977-ben került át az MTA-tól a MTESZ-hez (a Magyar Biológiai Társasággal és a Magyar Biofizikai Társasággal egyidőben). Az egységes Biokémiai Egyesület hosszas tárgyalások eredményeként született meg. Megalakulását alapvetően az tette lehetővé, hogy az akadémiaától való átjövételkor a Magyar Biokémiai Társaság nem a MOTESZ-be, hanem a MTESZ-be került, azaz azonos szövetségbe, ahol a legtöbb biokémikus már volt.

Az egyesületnek közel 700 tagja van, és további mintegy 100 tagfelvételi kérelem érkezett be. Mivel túlhaladtuk azt az létszámot, ami a Magyar Biokémiai Társaságnak és a Magyar Kémikusok Egyesülete Biokémiai Szakosztályának együttesen volt, ezért várhatóan a további tagfelvételi kérelmek száma már csak kissé növekszik. A létszámot 2–3 éven belül 900–1000 fő között várjuk, hogy stabilizálódjon.

Az Agrár- és élelmiszer-biokémia szakosztályunk viszonylag új szervezeti egységünk. Meggyőződésünk, hogy a biokémia jelentősen átalakítja majd a mai mezőgazdasági termelést, az enzimológia pedig elősegíti a korszerűbb élelmiszerek gyártását. Ehhez persze el kell érni, hogy a biokémia az agrárterület fejlesztésében kellő teret kapjon, de legsürgetőbben a felsőoktatásban.

A szocialista országok biokémiai társaságaival a kapcsolatot rendszeresen tartjuk. A FEBS-szel és annak minden bizottságával megfelelő a kapcsolatunk.

A Nemzetközi (világ) Biokémiai Unióban (International Union of Biochemistry) a magyar biokémikusokat még nem az egyesület képviseli, hanem az Akadémia.

A Magyar Biokémiai Egyesület 1983-ban tagja lett az Európai Biotechnológiai Szövetségnek (European Federation of Biotechnology). Részt veszünk ezen szövetség bizottságainak (working party) munkájában.

Az elmúlt időszak hazai rendezvényei:

XXI. biokémiai vándorgyűlés, 1981. augusztus 25–28, Veszprém. XXII. biokémiai vándorgyűlés, 1982. augusztus 25–28., Debrecen, XXIII. biokémiai vándorgyűlés, 1984. augusztus 26–29., Pécs.

A XXII. és XXIII. biokémiai vándorgyűlés angol nyelvű abstractjait az Acta Biochimica et Biophysica külön számában a kongresszus idejére megjelentette, illetve megjelenteti.

A MTESZ vezetőivel az egyesület vezetőinek jó, szakszerű és kollegiális a kapcsolata. Úgy véljük, hogy a hazai biokémikusok egységes szervezetének létrejöttét – azon a tényen kívül, hogy ezt a biokémikusok már régen igényelték – elsősorban a szövetség néhány felelős vezetője munkájának köszönhetjük.

A MTESZ Országos Elnöksége 1983. decemberi ülésén bizta meg egyesületünket a *biotechnológia gesztori feladatainak* ellátásával. Az egyesület tagjai igen sokat tettek a biotechnológia fontosságának szakmai és társadalmi elismertetéséért. Hazánkban ezt éppen az elmúlt 1–2 évben sikerült elérni. Ebben jelentős szerepet játszott az, hogy a közgazdászok becslései is segítségünkre voltak, mely szerint a biotechnológia az elektronikával együtt az elkövetkezendő évtizedek húzó iparága lesz. Az egyesület szakemberei különböző bizottságok tagjaiként kezdettől részt vettek a Biotechnológiai OKKFT kidolgozásában. A MTESZ-t az OKKFT mindhárom tanácsában az egyesület vezetői képviselik.

Az egyesület Biokémia című lapja VIII. évfolyamába lépett, negyedévenként jelentetjük meg; felelős szerkesztője Bagdy Dániel, az orvostudományok doktora. Minden szám időben jelent meg. Szakmai színvonala a tagság által szélesan elismert. Áttekintő, összefoglaló cikkek mellett helyet kapnak a lapban útibeszámolók és egyesületi hírek.

Szeretnénk kiemelni, hogy a Biokémia c. lapunk azon kevés MTESZ-lapok közé tartozik, amely kezdettől önfenntartó. Ezt annak köszönhetjük, hogy a lap társadalmi munkában készül, honoráriumot nem fizetünk, hirdetési bevételeink van, olcsó a nyomdai költség, és nem a posta adja ki. A szerkesztés helyiség-, gépiró- és írógépnehézséggel küzd. Eddig mindhárom társadalmi úton biztosították. Terveink között szerepel, hogy a lapot évi 4 számról 6-ra növeljük, ehhez azonban a feltételeket előbb meg kell teremtenünk.

Az egyesület önfenntartóan gazdálkodik. Ez annak köszönhető, hogy rendezvényeinket önköltségesen, vagy csekély haszon ellenében rendezzük. Jogi tagokat toborzunk és jogi tagdíjakat kapunk. Természetesen utóbbiért szakmai ellenszolgáltatást nyújtva. A Biokémia c. lapunk szerény nyeresége fedezi a fiatalok pályadíjait.

A Magyar Biológiai Társasággal és a Magyar Biofizikai Társasággal jó a kapcsolatunk, Magyar Agrártudományi Egyesület biomassza programjába egyesületünk bekapcsolódott. A Magyar Kémikusok Egyesületével és a Magyar Élelmiszertudományi Egyesülettel rendszeresen szervezünk közös rendezvényeket, legutóbb a XXIII. pécsi biokémiai vándorgyűlésen fermentációs kolokviumot és biotechnológia szimpóziumot.

Terveink között szerepel a lehetséges leghamarabb szabad időpontban a nemzetközi FEBS-kongresszus megrendezése hazánkban. (1974-ben már rendeztünk FEBS-kongresszust Budapesten, amely nemzetközi mércével is igen sikeres volt. Közel 3 ezer aktív résztvevővel és mintegy ezer „associated member”-rel, amely akkor a legnépesebb kongresszus volt hazánkban.

Fokozni akarjuk bevételeinket, ehhez a jogi tagjaink számát 2–3-szorosára szeretnénk növelni.

Továbbra is aktívan kívánunk dolgozni a biotechnológia gesztori feladataiban.

A Biokémia című lapunk színvonalát meg kívánjuk tartani, és a lap számát évi 4-ről 6-ra növelni. Az emelkedő árak ellenére szeretnénk a lap önfenn-tartó jellegét megőrizni, és a csekély bevételt pályadíjakra akarjuk fordítani.

Az évenkénti európai biokémikus és biotechnológus stb. kongresszuson az egyesület által szervezett csoportos tanulmányutak keretében részt kívánunk venni. Különösen ambicionáljuk fiatal tagtársaink nemzetközi szereplésének elősegítését pályadíjakkal.

HIDVÉGI EGON,
az MBKE főtítkára

A MATE ORVOSTECHNIKAI SZAKOSZTÁLY RADIOLÓGIAI SZAKCSOPORTJA

A szakosztály Radiológiai Szakcsoportjának tevékenysége az elmúlt időszakban a következő területekre terjedt ki:

- a) Közreműködés nagy rendezvények előkészítésében;
- b) Szakcsoporton belüli klubdelutánok megrendezése;
- c) Szabványosítási és egyéb munkák.

a) Az 1985. évi nemzetközi ICMBE-kongresszusnak Magyarországon való megrendezése az előzetes tárgyalások alapján igen biztatóan látszott, amennyiben Magyarország bekerült az USA és Franciaország mellé az első három jelölt közé. Ennek megfelelően kezdtük el mi is az előkészítő munkákat. 1983-ban sajnos mégis olyan végső döntés született, hogy sem az 1985-ös, sem az 1988-as kongresszus nem hazánkban kerül megrendezésre (1985-ben Helsinkiben, 1988-ban Texasban lesznek).

A soron következő, 1984. évi őszi hazai orvostechnikai kongresszus – 6th Hungarian Conference on Bio-medical Engineering with international participation – színhelyéül végül is Balatonfüredre esett a választás. Külföldiek elég szép számban jelentkeztek is, a hazai jelentkezők száma azonban ez ideig sajnos elég kevés. Ennek közismert okai mellett, mint például az igen megemelkedett költségek, kiküldetési korlátozások – minden próbálkozásunk dacára – olyan okok is szerepelnek, mint például egyes nagy intézetek, gyárak közti „haragszom rád” viszony kialakulása.

b) A szakcsoporton belüli rendezvények – általában 3–4 évente – témái részben továbbképző jellegű interdiszciplináris előadások, mint például a sugárvédelem nemzetközi szemléletének átalakulásával, új fogalmaival, normáival kapcsolatos összefoglaló ismertetések, részben helyszíni látogatásokkal összekapcsolt bemutatások, új fizikai felismerésekre, technikai megoldásokra alapozott eljárások, egyes új gyártmányok stb. bemutatása voltak.

c) Tovább folytattuk a sugárvédelmi szabványok készítésében folyó tevékenységünket és pedig két szinten: az egyik a Magyar Szabványügyi Hivatal által kijelölt területekre vonatkozó szabványok kidolgozása és bizottsági tárgyalása vonalán, a másik a KGST illetékes bizottságai által kidolgozott szabványjavaslatok tárgyalása, korrigálása, egyeztetése vonalán, különös tekintettel azoknak esetleges hazai honosítására.

Megemlítjük végül a hazai mérés technika, elsősorban az ionizáló sugárzások dózisének és dózisteljesítményének mérése terén tapasztalható lemaradásunk felszámolása érdekében készített széles körű országos felmérésünkre támaszkodó részletes tanulmányukat, illetve előterjesztésünket, amelyet eljuttattunk az illetékes központi szervekhez, és le is publikálunk. (Kórház és Orvostechika, 21 171. 1983.).

BOZÓKY LÁSZLÓ,
a MATE Orvostechikai Szakosztály
Radiológiai Szakcsoportjának elnöke

A MÉT IZOMKUTATÓ SZAKOSZTÁLYA

A magyarországi izomkutatás – néhány kiemelkedő tudós iskolateremtő tevékenységének eredményeként – jelentős hagyományokkal rendelkezik, és számos kutatóhely az értékes örökség birtokában elsődleges feladatának vallja az izomkutatást. A tudományos megközelítés módjában a biofizikai, biokémiai és élettani aspektusok egyaránt fontos és egyenrangú szerepet játszanak, így bizonyára nem tűnik formabontásnak, hogy a Biofizikai Társaság munkásságát összefoglaló tájékoztatóban a Magyar Élettani Társaság kebelében működő Izomkutató Szakosztály tevékenységéről szóló ismertetés is helyet kap, annál is inkább nem, mert szerzője az egyik iskola, a biofizikus iskola, megalapítójának – Ernst Jenő akadémikusnak – volt tanítványa.

A műszaki fejlődés, elsősorban a mikroelektronika és számítástudomány eredményei révén, igen nagy erejű és hatékony módszerek alakultak, amelyek korábban nem elképzelhető szerkezeti felbontás és működési dinamika tanulmányozását tették lehetővé biológiai rendszerekben. Így nem csodálkozhatunk azon, hogy az izomkutatás ismét reneszánszát éli: az ingerületi folyamatokkal kapcsolatos töltésmozgás, a miozin domén-szerkezete, azok szerepe az izom működésében, a szupramolekuláris komplexekben lezajló molekuláris mozgások, az izomfehérjék strukturális organizációja és ennek változása az izomkontrakció alatt, az izomműködés mechanikai jelenségeinek és energetikájának kutatása nemcsak a tudományág belső fejlődését elősegítő tudományos ismeretek gyarapodását teszik lehetővé, hanem hozzásegítenek a biológiai tudományok egészét érintő kérdések, mint a biológiai, izoterm energiaátalakulással, ionok és más töltéshordozók transzportjával vagy a szabályozás-mechanizmussal összefüggő kérdések megválaszolására.

A megnövekedett szakmai és módszertani igények ösztönzőleg hatottak a megfelelő szervezeti keretek kialakítására. A tudományos társaságok tevékeny támogatásával dr. Varga Emil egyetemi tanár kezdeményezte az izomkutatókat tömörítő Izomkutató Szakosztály megalakítását. A szakosztály 1983. július 6-án alakult a Magyar Élettani Társaság vándorgyűlésének idején és szervezetiileg a Magyar Élettani Társaság keretei között működik.

A szakosztály fő célkitűzése a Magyarországon dolgozó izomkutatók számára szervezeti keret biztosítása, amely hozzásegít a szakmai és módszertani kapcsolatok kialakításához, fórumot biztosít a szakmai eredmények ismertetésére, képviseli az izomkutatók érdekeit, szervezeten segíti a nemzetközi kapcsolatokat, előmozdítja tagjainak a külföldi rendezvényeken való szereplését,

valamint részt vállal hazai rendezvények szervezésében. A szakosztály azon törekvését, hogy a kutatások interdiszciplináris jellegét hangsúlyozza, mutatják azon elgondolások is, hogy a Magyar Biokémiai Társaság és a Magyar Biofizikai Társaság egy-egy vándorgyűlésén plenáris öszejövetelt kíván szervezni a hazai izomkutatóknak 1986, illetve 1987-ben.

A szakosztálynak 64 alapító tagja van, 14 budapesti, 30 debreceni, 8 pécsi és 12 szegedi; jelentős részük az orvosegyetemek munkatársai. A szakosztály munkáját 6 tagú vezetőség segíti; a közgyűlés dr. Varga Emil egyetemi tanárt, a DOTE Élettani Intézetének igazgatóját bízta meg a szakosztály elnöki teendőinek ellátásával.

Az aktív munka színteréül a szakosztály a helyi izomklubokat ajánlja, amely Debrecenben 1980 óta hatékonyan és eredményesen működik. A debreceni izomklub ülésein megalakulása óta mintegy félszáz tudományos előadás hangzott el élénk vitáktól kísérve. Így az a vélemény alakult ki, hogy a klubforma biztosítja a gyors információcserét és ösztönöz további tudományos munkára.

Kiemelkedőnek tartom a szakosztály tevékenységéből a módszertani útmutató összeállítására vonatkozó törekvését, amely a jelenlegi szűkebb gazdasági viszonyok között fontos szerepet tölthet be az eredményesebb kutatómunkában, segítséget kínál preparálási eljárásoknál, belföldi tanulmányutat ajánl fiatal izomkutatóknak.

Az Izomkutató Szakosztály első tudományos ülését 1984. márciusában Debrecenben tartotta, ahol 17 tudományos előadás hangzott el. Ezt követte a szegedi MÉT-vándorgyűlés, ahol 52 szakosztálytag jelent meg.

Az előzetes terveknek megfelelően, ez évben a MÉT ötvenedik, jubileumi vándorgyűléséhez csatlakozó szatellita szimpózium megrendezésére kerül sor. Ezen, nemzetközi részvétel mellett, az izomkutatás legújabb eredményei kerülnek bemutatásra.

BELÁGYI JÓZSEF

A NEM IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSOK BIOLÓGIAI HATÁSAIVAL FOGLALKOZÓ HAZAI FÓRUM

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Mikrohullámú hőkeltési bizottságának keretében 1978 márciusában alakult meg a biológiai szakcsoport. Vezetője akkor és azóta, fél évtizeden át Pintér Andor, a BME tanára volt. *Titkára* egész idő alatt Szabó Ágnes *okl. villamosmérnök*.

Az önálló biológiai szakcsoport létrehozását az indokolta, hogy a Mikrohullámú hőkeltési bizottságba mind több orvos-biológust vontak be, és azok hatékonyan kezdtek tevékenykedni (így Vámos László, a szakcsoport *jelenlegi vezetője*, Masszi György, a POTE docense, és az OSSKI több munkatársa, élükön Predmerszky Tiborral, az orvostudományok doktorával).

A szakcsoportban így az indulástól kezdve a mérnökök, fizikusok mellett – és velük együtt – mind több orvos, orvos-biológus vesznek részt a munkában (többségükben – nem véletlenül – a Magyar Biofizikai Társaság tagjai).

A biológiai szakcsoport eredeti célkitűzése: a mikrohullámú és rádiófrek-

venciás sugárzások biológiai hatása hazai interdiszciplináris kutatásának kezdeményezése és támogatása volt.

Az elmúlt hét év alatt a szakcsoport munkáját éves munkaterv alapján végezte. A tudományos ülések nagyobb részének a MTESZ biztosított kulturált körülményeket. A kisebb részt kihelyezett ülés formájában szerveztük meg intézetekben, vállalatoknál. Hét év alatt ilyen kihelyezett intézet –, vállalatlátogatással egybekötött tudományos ülés, több mint egy tucat volt (pl. Távközlési Kutató Intézetben, BME Mikrohullámú Híradástechnikai Tanszékén, POTE Biofizikai Intézetében, Orsz. Meteorológiai Szolgálat farkasfai állomásán, RADELKISZ üzemében, s ismételten is a BME Alkalmazott Biofizikai Laboratóriumában és az OSSKI-ban stb.).

Az éves munkatervek készítésénél a szakcsoport kollektívája a mikrohullámú és rádiófrekvenciás sugárzások biológiai hatásainak elméleti, gyakorlati és sugárvédelmi szempontjait állandóan szem előtt tartotta. Ez utóbbival kapcsolatos „Nagyfrekvenciás elektromágneses tér biztonsági határértékei” című MSZ 16260. számú magyar szabvány létrehozásában kifejtett tevékenységünk is.

A biológiai szakcsoport eredeti célkitűzését meghaladóan, az elmúlt két évben kitekintést szereztünk a nem-ionizáló sugárzások (NIR) egyéb területeire is. Előadássorozat hangzott el az ultrahang alkalmazási elveiről és gyakorlatairól (előadók: Szebeni Ágnes és munkatársai).

Napirendre került a lézerek orvosbiológiai alkalmazása és sugárvédelme (előadó: dr. Tisza Sándor, MEDICOR).

Így a biológiai szakcsoport a már 1978 előtt keletkezett, vagy azóta kialakuló társadalmi igényeknek megfelelően mára a NIR-sugárzások elméleti és gyakorlati fórumává vált.

A szakcsoport tagjai rendszeresen találkoznak, jól előkészített előadássorozatainak, az azokat követő példamutatóan demokratikus és minden formalitástól mentes, konstruktív vitáknak köszönhető a csoport eredményes tevékenysége.

Az OSSKI közelmúltban kifejlesztett NIR kutató bázisa e tevékenység nélkül talán létre se jöhetett volna.

A biológiai szakcsoportban elhangzott előadások javát érdemes lenne szélesebb körben is publikálni.

A szakcsoport munkájában az eddig felsoroltakon kívül a következő intézmények, cégek munkatársai vesznek részt: Országos Mérésügyi Hivatal, Bp. KÖJÁL, HM KÖJÁL, ORFI, MÁLÉV, BM. Ultrahangdiagnosztikai Labor stb.

SZABÓ LÁSZLÓ

AZ MTA BIOFIZIKAI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK MUNKÁJÁRÓL

(1981–1984)

Az MTA Biológiai Tudományok Osztálya 1980 szeptemberében az alábbi összetételű, 15 tagú Biofizikai Szakbizottságot küldte ki:

- Elnök: Ernst Jenő akadémikus (1981. febr. 27-én elhunyt)
Titkár: Niedetzky Antal, a biológiai tudományok kandidátusa
Tagok: Banczerowski Januszné, a biológiai tudományok kandidátusa
Berényi Dénes akadémikus,
Damjanovich Sándor akadémiai levelező tag,
Gyarmati István akadémiai levelező tag,
Keszthelyi Lajos, akadémiai levelező tag,
Papp Elemér, a fizikai tudományok kandidátusa,
Párducz Árpád, a biológiai tudományok kandidátusa,
Rontó Györgyi, a biológiai tudományok doktora,
S. Rózsa Katalin, a biológiai tudományok doktora,
Szalay László, a fizikai tudományok doktora,
Sztanyik B. László, az orvostudományok kandidátusa
Tarján Imre akadémikus,
Tigyi József akadémikus.

A Szakbizottság megbízását annak lejárta után az Osztály meghosszabbította, így ez az 1985. évi akadémiai tisztújításig funkcionál.

Ernst Jenő akadémikusnak, a Bizottság elnökének 1981-ben bekövetkezett halálát követően a Bizottság elnöki teendőinek ellátásával a Biológiai Tudományok Osztálya Damjanovich Sándort, az MTA lev. tagját bízta meg.

A szakbizottság az Osztálytól kapja feladatait, annak irányítása alatt működik, és az Osztálynak számol be tevékenységéről. Feladata a biofizika területén folyó hazai tudományos munka, oktatási és publikációs tevékenység, valamint a tudományos ismeretterjesztés szakmai felügyelete, fenti területeken tanácsadói tevékenység az Osztály munkájának támogatása céljából.

A Bizottság összetétele jól reprezentálta a hazai biofizika különböző ágazatait és a hazai biofizikai kutatóhelyeket is.

A Bizottság működésének időtartama alatt 9 ülést tartott, átlagosan tehát évenként 2 alkalommal ülésezett.

A Bizottság az 1980. november 18-i alakuló ülésén a Bizottság elnökének előterjesztése alapján – az Osztály megbízásából – a tudományág hazai és nemzetközi helyzetének és a jövőbeni fejlődés irányainak kérdését tárgyalta. Megállapította, hogy az életfolyamatok megértéséhez a kísérletes munkában a fizikai folyamatok – elsősorban az elektronfolyamatok – vizsgálatának előtérbe állítása szükséges. Ehhez a biológusok és szakfizikusok fokozott együttműködésére van szükség. Ezen együttműködés jól realizálódik az SZBK Biofizikai Intézetének tevékenységében, továbbá a DOTE Biofizikai Intézete és az MTA Atommagkutató Intézete közötti kutatási együttműködésben.

A Bizottság – korábbi gyakorlatának megfelelően – munkacsoportokat alakított, hogy azok szakértői tevékenységükkel segítsék a Bizottság munkáját. A Bizottság által létesített munkacsoportok szakterületei a következők:

Anyagtranszport, izomműködés, ingerületkutatás, radiobiofizika, fotobiológia, kvantumbiológia, biokibernetika.

A Bizottság a munkacsoportjait 1981 november végén átszervezte és a subatomáris biofizika és a ciklotron biológiai alkalmazása szakterületeken működő munkacsoportokkal kibővítve az alábbi munkacsoportokat hozta létre:

- Membrán és transzport munkacsoport (vezetője: Vető Ferenc)
- Izomműködés munkacsoport (vezetője: Guba Ferenc)
- Radiobiofizikai munkacsoport (vezetője: Köteles György)
- Ingerületi munkacsoport (vezetője: S. Rózsa Katalin)
- Subatomáris biofizikai munkacsoport (vezetője: Keszthelyi Lajos)
- Biokibernetikai munkacsoport (vezetője: Párducz Árpád)
- Ciklotron biológiai alkalmazása munkacsoport (vezetője: Berényi Dénes)
- Oktatási munkacsoport (vezetője: Szalay László, Pap Elemér)

1981-ben a Bizottság 2 alkalommal tartott ülést, ezeken a következő témákat tárgyalta:

- a Bizottság munkaprogramja
- a biológus és fizikus szakemberek együttműködése a biofizikai kutatómunkában
- a munkacsoport személyi összetételének jóváhagyása
- az MTA Atommagkutató Intézete és a DOTE Biofizikai Intézetének szakmai együttműködése
- a Magyar Biofizikai Társaság küldöttgyűlése.

Az 1981. évi 2. ülésén a Bizottság olyan elvi határozatot hozott, hogy a hazai biofizikai kutatómunka jobb áttekintése érdekében a jövőben a Bizottság különböző hazai biofizikai kutatóhelyeken tartja üléseit az ott folyó munka megismerése céljából. Biofizikai kutatásokkal foglalkozó kutatóhelyként 8 intézetet vett számba a Bizottság.

1982-ben a Bizottság 3 ülést tartott. Fontos kérdésként tárgyalta a hazai biofizikai oktatás helyzetét a felsőoktatásban. A kérdéssel kapcsolatban a Bizottság olyan határozatot hozott, hogy írásos előterjesztést tesz a Biológiai Tudományok Osztályának a biofizika a tudományegyetemek természettudományi karain kötelező tantárgyként történő bevezetésére. A Bizottság határozatának megfelelően az elnök 1982. május 14-én a fenti ügyben előterjesztést nyújtott be a Biológiai Tudományok Osztályához. 1982-ben a Bizottság a helyszínen tartott üléseken megismerkedett az alábbi biofizikai kutatóhelyeken folytatott kutatási tevékenységgel és értékelt ezen kutatóhelyeken folyó tudományos munkát:

- SOTE Biofizikai Intézete (Budapest)
- MTA Atommagkutató Intézete (Debrecen)
- DOTÉ Biofizikai Intézete (Debrecen)

1982-ben a fentiekén kívül a Bizottság foglalkozott az 1987. évi Nemzetközi Biofizikai Kongresszus szervezésével kapcsolatos teendőkkel (előterjesztő: Tigyi József akadémikus) és a KGST Biofizikai Kutatási Együttműködés helyzetével (előterjesztő: Banczerowskyné Pelyhe Ilona).

1983-ban a Bizottság 2 ülést tartott. A február 23-i ülésen, Szegeden 2 biofizikai kutatóhely (SZBK Biofizikai Intézete, JATE Biofizikai Tanszék) kutatómunkájával ismerkedett meg, beszámolók és helyszíni benyomások alapján értékelve az itt folyó munkát. Szeptemberi ülésén a Bizottság megismerkedett az ELTE Atomfizikai Tanszékén működő biofizikai csoport tevé-

kenységével, tájékoztatót hallgatott meg a Magyar Biofizikai Társaság 12. vándorgyűléséről és foglalkozott a biofizika képviselőjével a hazai tudományos könyvkiadásban (előterjesztő: Damjanovich Sándor akadémikus).

1984-ben – az elnök tartós külföldi távolléte miatt – a Bizottság csupán 1 ülést tartott. Itt az e célból kiküldött ad hoc bizottság előterjesztése alapján a SOTE Biofizikai Intézetének tudományos beszámolóját értékelte a Bizottság. A vizsgált kutatóhely tudományos tevékenységét a Bizottság pozitívan értékelte, kiemelve a kutatóhely igen széles körű hazai és nemzetközi együttműködésének jelentőségét.

Az említetteken kívül a Biológiai Tudományok Osztályának megbízása alapján a Bizottság véleményezte az akadémiai intézetek 1981–1985. évi kutatási tervét. E feladatának a Bizottság szakértők bevonásával tett eleget és 4 kutatási terv minősítését végezte el.

NIEDETZKY ANTAL,
a Biofizikai Szakbizottság
titkára

AZ ELFT SZERVES KONDENZÁLT RENDSZEREK, MAKROMOLEKULÁK SZAKCSOPORTJA

Az MBFT 1983-ban megalakult Membrán Szekciója mellett a membrán biofizikusok másik fóruma, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Szerves Kondenzált Rendszerek, Makromolekulák Szakcsoportja. Ez a szakcsoport a folyadékkristályosokat (KFKI, Bata Lajos csoportja), a műanyagkémikusok egy kis részét (MŰKI, Cser Ferenc és néhány munkatársa), valamint a membrán biofizikusokat (SOTE Biofizikai Int. + SZBK Biofiz. Int.) tömöríti. Szokásosan évenként megrendezik az ún. Folyadékkristályos konferenciát, amely részben továbbképző jellegű, részben az újabb eredmények bemutatását szolgálja.

Remélhető, hogy a jövőben a Szakcsoport és a Membrán Szekció munkája fokozottabban összehangolódik, s tevékenységük tematikai átfedése a hazai membránkutatások koordinálásában, fellendítésében gyümölcsöző lesz.

GYÖRGYI SÁNDOR,
a Szakcsoport vezetőségi tagja